

Bruxelles, 10.4.2019.
COM(2019) 195 final

ANNEX 6

PRILOG

KOMUNIKACIJI KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, EUROPSKOM VIJEĆU, VIJEĆU, EUROPSKOJ SREDIŠNJOJ BANCI, EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU, ODBORU REGIJA I EUROPSKOJ INVESTICIJSKOJ BANCI

**Razmatranje učinka povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije bez sporazuma:
koordinirani pristup Unije**

**Zaštita podataka
Koordinirani pristup Unije za slučaj povlačenja Ujedinjene Kraljevine bez dogovora**

1. UVOD

Ujedinjena Kraljevina dostavila je 29. ožujka 2017. obavijest o svojoj namjeri da se povuče iz Unije. Komisija i dalje smatra da je najbolji ishod uredno povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz Unije na temelju Sporazuma o povlačenju koji je vlada Ujedinjene Kraljevine prihvatila, a Europsko vijeće (članak 50.) potvrdilo 25. studenoga 2018. Komisija i dalje radi na ostvarenju toga cilja, no samo dva dana prije 12. travnja 2019., roka koji je Europsko vijeće produljilo¹, čini se da je neuredno povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz Unije sve izvjesnije.

2. PRIENOS PODATAKA UJEDINJENOJ KRALJEVINI U SLUČAJU POVLAČENJA BEZ DOGOVORA

Unija ima detaljne propise o prijenosu osobnih podataka trećim zemljama i na toj će se osnovi odvijati prijenosi s Ujedinjenom Kraljevinom u slučaju povlačenja bez dogovora. Od tih propisa treba istaknuti Opću uredbu o zaštiti podataka² i direktivu o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka³. U ovom se dokumentu obrađuju uglavnom instrumenti iz Opće uredbe o zaštiti podataka.

Kako je rečeno u Komisijinoj komunikaciji o pripravnosti za Brexit od 13. studenoga 2018., Komisija smatra da se instrumentima za razmjenu podataka koji već postoje mogu u dovoljnoj mjeri zadovoljiti hitne potrebe za prijenos podataka Ujedinjenoj Kraljevini u slučaju povlačenja bez dogovora. Ti se instrumenti već koriste za prijenos podataka svim zemljama svijeta, osim u trinaest trećih zemalja ili područja (djelomično) obuhvaćenih odlukom o primjerenosti⁴. Komisija stoga nije donijela izvanrednu mjeru u tom području i u ovom trenutku ne planira donijeti odluku o primjerenosti koja bi se odnosila na Ujedinjenu Kraljevinu.

Odredbama Poglavlja V. Opće uredbe o zaštiti podataka uređeni su brojni instrumenti za prijenos podataka trećim zemljama, za privatne subjekte i za tijela javne vlasti, kao što su:

- **Standardne ugovorne klauzule:** Komisija je odobrila tri skupa standardnih ugovornih klauzula koje gospodarski subjekti mogu izravno primijeniti pri prijenosu

¹ Odluka Europskog vijeća 2019/476 donesena u dogovoru s Ujedinjenom Kraljevinom, od 22. ožujka 2019. o produljenju razdoblja iz članka 50. stavka 3. UEU-a, SL L 80 I, 22.3.2019., str. 1.

² Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka), SL L 119, 4.5.2016., str. 1.

³ Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP, SL L 119, 4.5.2016., str. 89.

⁴ Te zemlje i područja su Andora, Argentina, Kanada (samo komercijalne organizacije), Farski Otoci, Guernsey, Izrael, Otok Man, Japan, Jersey, Novi Zeland, Švicarska, Urugvaj i Sjedinjene Američke Države (ograničeno na sustav zaštite privatnosti).

podataka trećim zemljama. Te standardne klauzule mogu se pronaći na stranicama Komisije⁵.

- **Obvezujuća korporativna pravila:** Obvezujuća pravila o zaštiti podataka, koja je odobrilo tijelo nadležno za zaštitu podataka, mogu se primjenjivati unutar grupe društava.
- **Kodeksi ponašanja i mehanizmi certificiranja:** Ti instrumenti mogu poslužiti kao odgovarajuće mjere zaštite prijenosa osobnih podataka ako sadržavaju obvezujuće i provedive obveze organizacija u trećoj zemlji, među ostalim one koje se odnose na prava pojedinaca.
- **Odstupanja,** odnosno „zakonska osnova” za prijenos, kao što su npr. privola, izvršavanje ugovora, ostvarivanje pravnih zahtjeva ili važni razlozi javnog interesa (za više informacija o odstupanjima vidjeti odjeljak 3.).

Za više informacija vidjeti obavijest o zaštiti podataka u kontekstu pripravnosti za Brexit⁶ i obavijest Europskog odbora za zaštitu podataka (EPDB) o prijenosu podataka u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka u slučaju povlačenja bez dogovora⁷.

3. PRAKTIČNI KORACI KOJE BI TREBALI PODUZETI IZVOZNICI PODATAKA IZ EU-A (TRGOVAČKA DRUŠTVA I NADLEŽNA TIJELA) DA BI SE OSIGURAO KONTINUITET POSTUPANJA U SKLADU S PROPISIMA EU-A

Izvoznici podataka trebali bi koristiti instrumente koje smatraju naprimjerenijima za pojedinačni prijenos podataka Ujedinjenoj Kraljevini.

Oni bi prije prijenosa podataka Ujedinjenoj Kraljevini trebali:

1. utvrditi koje bi aktivnosti obrade podataka bile potrebne za određeni prijenos podataka Ujedinjenoj Kraljevini;
2. odrediti instrument prijenosa podataka koji je primjeren za određenu situaciju;
3. uvesti odabrani instrument prijenosa podataka tako da bude spreman na datum povlačenja;
4. u internoj dokumentaciji naznačiti da je riječ o prijenosu podataka Ujedinjenoj Kraljevini i
5. ako je relevantno, u skladu s time ažurirati izjavu o zaštiti privatnosti radi informiranja pojedinaca.

Prijenos podataka na temelju odstupanja

⁵ https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/data-transfers-outside-eu/model-contracts-transfer-personal-data-third-countries_en

⁶ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/data_protection_en.pdf

⁷ https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/other/information-note-data-transfers-under-gdpr-event-no-deal-brexit_en

Kad je riječ o prijenosu podataka Ujedinjenoj Kraljevini na temelju **odstupanja**⁸, voditelji obrade podataka trebaju znati da su ta odstupanja iznimke od obveze uvođenja odgovarajućih mjera zaštite i da se stoga moraju tumačiti restriktivno te da se uglavnom odnose na povremene i jednokratne aktivnosti obrade.

Ta odstupanja među ostalim uključuju sljedeće situacije:

- osoba je dala izričitu privolu za predloženi prijenos podataka nakon što je dobila sve potrebne informacije o rizicima prijenosa,
- prijenos je potreban radi izvršavanja ili sklapanja ugovora između pojedinca i voditelja obrade podataka ili se ugovor sklapa u interesu pojedinca,
- prijenos podataka potreban je zbog važnih razloga javnog interesa, kao što je na primjer međunarodna razmjena podataka među službama nadležnima za pitanja socijalne sigurnosti⁹,
- prijenos podataka potreban je u svrhu uvjerljivih, legitimnih interesa organizacije, koji su iznad interesa pojedinca. Organizacija koja koristi ta odstupanja dužna je poduzeti odgovarajuće mjere zaštite osobnih podataka.

Dodatne upute i objašnjenja o odstupanjima i načinu njihove primjene mogu se pronaći u smjernicama Europskog odbora za zaštitu podataka o odstupanjima u skladu s člankom 49.¹⁰

Instrumenti dostupni samo tijelima javne vlasti

Nadležna tijela država članica mogu koristiti i zakonski neobvezujuće administrativne aranžmane, kao što je memorandum o razumijevanju¹¹. Takve administrativne aranžmane odobrava nadležno nacionalno tijelo nadležno za zaštitu podataka na temelju mišljenja Europskog odbora za zaštitu podataka.

Prema direktivi o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka, tijela kaznenog progona (tj. policija, tužiteljstvo) mogu prenositi osobne podatke tijelima Ujedinjene Kraljevine ako na temelju vlastite procjene okolnosti prijenosa zaključe da postoje odgovarajuće mjere zaštite podataka¹². Uredba o Europolu¹³ sadržava specifične odredbe o prijenosu osobnih podataka trećim zemljama od Europola, a direktiva o evidenciji

⁸ U skladu s člankom 49. Opće uredbe o zaštiti podataka.

⁹ Uvodna izjava 112. Opće uredbe o zaštiti podataka.

¹⁰ https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-22018-derogations-article-49-under-regulation_en

¹¹ Članak 46. stavak 3. točka (b) Opće uredbe o zaštiti podataka. Najnoviji primjer takvih aranžmana za koje je Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB) dao pozitivno mišljenje administrativni je aranžman za prijenos osobnih podataka između financijskih nadzornih tijela Europskog gospodarskog prostora (EGP) i financijskih nadzornih tijela izvan Europskog gospodarskog prostora. Tekst aranžmana dostupan je na stranicama EDPB-a. https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/other/draft-administrative-arrangement-transfer-personal-data-between_en

¹² Članak 37. stavak 1. točka (b) Direktive (EU) 2016/680.

¹³ Članak 25. Uredbe (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol), SL L 135, 24.5.2016., str. 53.

podataka o putnicima¹⁴ specifične odredbe o prijenosu osobnih podataka tijelima trećih zemalja od odgovornih tijela država članica.

Prijenos podataka Ujedinjenoj Kraljevini od gospodarskih subjekata

Instrumenti dostupni za prijenos podataka trećim zemljama od privatnih poduzeća trebali bi biti dobro poznati gospodarskim subjektima u državama članicama i u Ujedinjenoj Kraljevini jer se već danas koriste za prijenos osobnih podataka trećim zemljama. Informacije o primjeni takvih instrumenata za prijenos nedavno su dostavljene dionicima u povodu stupanja na snagu novog propisa o zaštiti podataka u svibnju 2018. Države članice se međutim potiče da o tim instrumentima informiraju poduzeća koja nisu upoznata s prijenosom podataka trećim zemljama, npr. mala i srednja poduzeća koja su prije poslovala samo s državama članicama.

Kontinuirana podrška državama članicama

Komisija, a osobito njezina Glavna uprava za pravosuđe i zaštitu potrošača, surađuje sa zainteresiranim stranama i tijelima nadležnima za zaštitu podataka da bi se što bolje iskoristili instrumenti za prijenos iz Opće uredbe o zaštiti podataka i spremna je državama članicama pružiti podršku radi primjene tih dostupnih instrumenata. Komisija je osim toga osnovala stručnu skupinu dionika koja okuplja predstavnike gospodarskih subjekata, civilnog društva i akademske zajednice radi podrške primjeni Opće uredbe o zaštiti podataka. Zainteresirane strane mogu se obratiti i svojim nacionalnim tijelima za zaštitu podataka i dobiti detaljnije informacije o primjeni instrumenata za prijenos podataka.

4. DODATNE INFORMACIJE

Dodatne informacije o posljedicama neurednog povlačenja Ujedinjene Kraljevine na zaštitu podataka javna tijela i dionici mogu pronaći na sljedećim stranicama Komisije:

https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notice_en

¹⁴ Članak 11. Direktive (EU) 2016/681 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o uporabi podataka iz evidencije podataka o putnicima (PNR) u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela, SL L 119, 4.5.2016., str. 132.